865/11

Den 11. april 2011 blev i sag nr. 78.410:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Pensionskassen for Sygeplejersker
v/PKA
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning i Pensionskassen for sygeplejersker v/PKA. Hun klager over, at selskabet har afvist at lade hende tilbagekalde sin accept af selskabets tilbud om at overgå til en ny pensionsordning fra september 2008. Hun klager endvidere over størrelsen af den af selskabet udbetalte invalidepension siden 1997.

Selskabet henviser til, at klageren i forbindelse med tilbuddet om at vælge den nye pensionsordning blev grundigt informeret om ordningens indhold. Med hensyn til invalidepensionens størrelse henviser selskabet til, at pensionen er beregnet på hvilende grundlag.

Klageren har indbragt sagen for nævnet ved klageskema dateret den 25/5 2010. Hun har heri nedlagt påstand om at få forelagt de beregningsmodeller, selskabet har brugt til at beregne hendes invalidepension, samt at få mulighed for at tilbagekalde sin accept af at overgå til den nye pensionsordning. Til støtte for påstandene har klageren bl.a. gjort gældende, at det i forbindelse med valg af pensionsordning ikke fremgik, at aftalen ville være uigenkaldelig, og at hendes garanterede pension ville blive nedsat.

Selskabet har brev af 18/6 2010 til nævnet redegjort for sagen samt dets stillingtagen således:

"**Indledning**

Klager udnyttede i september 2008 den valgmulighed, som hun blev tilbudt af pensionskassen, til at vælge at overgå til en ordning, hvor den garanterede andel af den samlede pension er mindre end på den ordning, klager hidtil havde haft. Hensigten var, at de derved frigjorte reserver skulle give pensionskassen bedre mulighed for at forhøje pensionen i takt med prisudviklingen.

Klager skrev 25. november 2009 til PKA (bilag …), da hun var uforstående over for, hvordan hendes pension efter omvalget, er blevet mindre end angivet i omvalgsmaterialet. Særligt fremhæver klager, at hendes garanterede pension er faldet som følge af omvalget.

I brev af 23. december 2009 (bilag …) oplyser PKA, at den garanterede pension uden engangssum ved alder, falder som følge af omvalget og oplyser sammenhængen mellem alderspensionsstørrelse og udbetaling af evt. engangssum ved alder.

I brev af 24. februar 2010 (bilag …) tilbagekalder klager sit omvalg, da hun er af den opfattelse, at valget er grundet på et utilstrækkeligt informationsniveau. Klager gør konkret opmærksom på, at den garanterede pension er mindre end inden omvalget og, at der efter klagers opfattelse, er et markant misforhold mellem tabet af det garanterede beløb og den faktiske gevinst. Derudover nævner klager, at hun finder, at hendes invalidepension burde være større.

I brev af 7. maj 2010 (bilag …) oplyser PKA til klager, at hun ikke har mulighed for at fortryde sit valg samt søger at forklare klager baggrunden for, at PKA turde anbefale et omvalg. Endvidere forsøger PKA at forklare baggrunden for størrelsen af klagers invalidepension. I brevet henvises til et brev af 27. januar 2002, det er rettelig 27. januar 1992 (bilag …).

Klager indbringer herefter sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse

Pensionsvalg

Pensionskassen for Sygeplejersker gennemførte i efteråret 2008 et pensionsvalg, hvor pensionskassens medlemmer blev tilbudt at skifte til den pensionsordning, som bliver tilbudt pensionskassens nye medlemmer, hvor den garanterede del af pensionen var lavere, men hvor pensionstilsagnet umiddelbart kunne forhøjes samtidig med, at der ville blive bedre muligheder for at regulere pensionen løbende. Pensionsvalget blev indgående behandlet i det medlemsblad, der udkom i september 2008. (bilag …)

PKA sendte i september 2008 et brev til klager med et tilbud om at skifte over til den ny pensionsordning (bilag …). Brevet til klager var vedlagt en brochure '10 gode spørgsmål og svar' (bilag …) med en nærmere beskrivelse af baggrunden for pensionsvalget. Derudover blev klager opfordret til at søge yderligere oplysninger om hendes egne forhold, enten ved at ringe til PKA eller via PKA's passwordbeskyttede hjemmeside. (bilag …) Herudover blev der afholdt møder for medlemmerne over hele landet, hvor baggrunden for pensionsvalget blev forklaret.

Det fremgår af brevet til klager (bilag …) bl.a.: 'Den nye ordning medfører, at pensionskassen kan frigøre reserver, der nu er bundet. Det kan gøres ved at ændre på den andel af pensionen, der er garanteret. Det betyder, at din samlede pension vil kunne blive højere end angivet ovenfor, men den vil også kunne blive lavere. Det er vores samlede vurdering, at din pension ikke vil falde'.

Af brochuren '10 gode spørgsmål og svar (bilag …) fremgår det på side 3, at forholdet mellem andelen af garanteret og ikke-garanteret pension, vil blive ændret med valget af den nye ordning. Det er herudover fremhævet med vasaler: 'Den samlede pension stiger. Den garanterede andel falder'.

Blandt de skærmbilleder, som medlemmerne kunne tilgå via passwordbeskyttet hjemmeside og via www.oka.dk, er der bl.a. et skærmbillede, der viser forskellen på ny og gammel ordning i forhold til den garanterede andel af pensionen og et skærmbillede, der fortæller, hvad der ligger i garanteret og ikke-garanteret pension og hvad det betyder for medlemmernes samlede pensioner (bilag …) Det vedlagte eksempel er anonymiseret.

Endelig er der i medlemsbladet 'Pensionskassen' på side 2-10 informeret om pensionsvalget og dets konsekvenser, herunder også om konsekvenserne ved ændringerne af størrelsen på den garanterede pension (bilag …). Det er særligt artiklen 'Højere pension - sådan' på side 6 og 7, der beskriver mekanismerne bag pensionsvalget, herunder, at 'med denne ordning, hvor den garanterede andel af den samlede pension er mindre...'og at '...firkantet sagt, så lover jeg mindre (den ansvarshavende aktuar), men udbetaler sandsynligvis mere, og det er vel ganske fornuftigt set fra medlemmets synspunkt' .

Når klager derfor anfører, at det intetsteds af informationsmaterialet fremgår, at den garanterede andel af pensionen, som er pensionstilsagnet, ville blive nedsat, er det PKAs opfattelse, at dette ikke er korrekt. PKA er af den opfattelse, at det flere steder fremgår, at pensionen også kan blive lavere. Endvidere er der også givet klager mulighed for at søge yderligere information end den information, der fremgår af brevet af september 2008 (bilag …). Til dette brev var knyttet informationsmaterialet, som nævnt i bilag …, … og … til denne redegørelse som ovenfor nævnt.

På denne baggrund er det derfor PKAs opfattelse, at klager forinden sit valg, var grundigt informeret om, at størrelsen på den garanterede andel af pensionen med valget blev nedsat, herunder oplysninger om konsekvenserne ved valget, inden hun foretog sit valg.

Klager har i forbindelse med sit brev af 25. november 2009 til PKA, sendt sin pensionsoversigt fra juni 2008 og juni 2009 (bilag … og …). Derudover sendte klager en udskrift af den pensionsoversigt, som hun skrev ud i forbindelse med, at hun valgte sig over på den nye pensionsordning (bilag …).

Det fremgik af pensionsoversigten fra 2008, at klager årligt fik udbetalt 35.104 kr. i førtidspension, og at den garanterede pension var 33.246 kr. årligt uden udbetaling af engangssum.

Det fremgik af den pensionsoversigt (bilag …), som klager selv har printet den 20. september 2008, at klagers førtidspension (og alderspension ved alder 65 år) var 37.350 kr., og at de garanterede pensioner pr. 1. oktober 2008 (efter omvalget) ville udgøre 15.433 kr. Dette fremgår efter PKA's opfattelse meget klart af bilag ...

PKA skal oplyse, at der på klagers Pensionsoversigt 2009 (bilag …) under afsnittet 'Ved alder' er en fejl i det angivne beløb. Der står, at 'Din garanterede alderspension uden udbetaling af engangssum er 13.859 kr. årligt ved 65 år'. Der skulle have stået det beløb på 15.433 kr., som klager tidligere har fået oplyst ved valget. PKA skal beklage denne fejloplysning og for god ordens skyld bemærke, at det beløb, der i forsikringssystemet stod oplyst for klager i relation til garanteret alderspension pr. maj 2009 (15.433 kr.), var det korrekte beløb og det beløb, som blev oplyst i forbindelse med valget i september 2008. Beløbet er i dag steget til 15.733 kr.

Dernæst skal PKA gøre opmærksom på, at den faktiske pension, som klager har fået udbetalt, siden hun valgte sig over på den ny ordning, er steget i forhold til den pension, som klager ville have modtaget, hvis klager ikke havde foretaget sit valg. PKA er derfor ikke enig i, at der er et misforhold mellem det garanterede beløb, som nævnt af klager og den faktisk udbetalte pension. Den faktisk udbetalte pension fremgår af pensionsoversigten 2009 (bilag …).

Til orientering skal det oplyses, at Finanstilsynet i forbindelse med pensionsvalget bad om at få pensionskassens informationsmateriale tilsendt til vurdering. Finanstilsynet havde ingen bemærkninger til materialet, der således har opfyldt kravene i lovgivningen. Klager anfører, at hun intetsteds i forbindelse med valget er gjort opmærksom på, at hun ikke havde mulighed for at fortryde valget. Hertil skal PKA bemærke, at arbejdsmarkedspensioner generelt ikke er omfattet af Forbrugeraftaleloven, da det er arbejdsmarkedets parter, der er aftaleparter på ordningerne, hvorfor der ikke var krav om en fortrydelsesret i forbindelse med pensionsvalget.

Hvis der havde været en fortrydelsesret i henhold til forbrugeraftaleloven, havde denne været på 14 dage. Det er PKAs opfattelse, at der er gået så lang tid fra klager foretog sit valg til hun første gang henvendte sig med et ønske om at fortryde valget, at hun ikke ville have haft adgang til at fortryde valget, selv om der havde været en fortrydelsesret. Klagers pensionsordning er ændret og der er foretaget hensættelser på baggrund af hendes valg. Der ville derfor skulle ske en tilbageføring og en nedsættelse af den invalidepension, som p.t. bliver udbetalt. Desuden har klager modtaget den forhøjede pensionsydelse i næsten to år, og klager ville skulle tilbagebetale det beløb, som hendes pension var blevet forhøjet med i den forløbne tid - altså næsten 4.000 kr. - hvis hun fik adgang til at fortryde sit valg.

Beregning af invalidepension på hvilende grundlag

Klager har siden februar 1997 fået invalidepension på hvilende grundlag. Klager er af den opfattelse, at invalidepensionen er beregnet på et forkert grundlag, da hun af en pensionsoversigt fra 1991 (bilag …) kan se, at invalidepensionen på dette tidspunkt var større (ca. 52.000 kr.) end den, hun med virkning fra 1. december 1997 har fået (ca. 37.000 kr.).

I relation til størrelsen af klagers invalidepension, skal det oplyses, at klager overgik til hvilende medlemskab af pensionskassen 1. februar 1993. Klager var således på tidspunktet for bevillingen af invalidepension hvilende medlem af pensionskassen, hvorfor hendes invalidepension beregnes på hvilende grundlag. Dette betyder, at størrelsen af pensionen alene beregnes på baggrund af de faktisk indbetalte bidrag på det tidspunkt, hvor medlemmet overgår til invalidepension.

Forinden klagers overgang til hvilende medlemskab, havde PKA 20. marts 1991 sendt klager et brev, da det var registreret, at bidragsbetalingen var ophørt (bilag …). Brevet var vedlagt en pjece, hvoraf klagers muligheder/konsekvenser ved valg af muligheder fremgik. Af brevet fremgik, at klager var bidragsfrit dækket indtil udgangen af januar 1992.

19. januar 1992 (bilag …) skrev klager til PKA, da hun havde behov for flere informationer for at træffe beslutning om, hvad, der skulle ske med hendes pensionsordning efter udløbet af den bidragsfri periode.

27. januar 1992 skriver PKA til klager (bilag …) om hendes muligheder ved udløb af den bidragsfri periode. Til orientering er vedlagt de vejledende beregninger, der på dette tidspunkt blev foretaget.

Klager får efterfølgende den bidragsfri periode forlænget med et år til udgangen af januar 1993.

Klager bad den 13. januar 1993 om information om, hvordan hendes pension ved alder 60 år, 65 år og alder 67 år vil være på hvilende grundlag. Disse informationer sendes til klager i brev af 20. januar 1993 med information om, at en evt. invalidepension vil være samme størrelse (bilag …). Også her, er de bagvedliggende vejledende beregninger vedlagt.

Klager bemærker i sit brev af 24. februar 2010, at invalidepensionen er lavere end oplyst i 1991 på pensionsoversigten til trods for, at hun ville opretholde sin risikodækning på uændrede vilkår efter ophør af bidragsbetalingen. Hertil skal anføres, at risikodækningerne alene opretholdes i den periode, hvor klager er bidragsfrit dækket. Når en bidragsfri periode afløses af overgang til hvilende medlemskab nedskrives risikodækningen på invalidepensionen sådan, at der alene beregnes invalidepension på baggrund af de faktisk indbetalte pensionsbidrag jf. ovenfor. Endvidere bortfalder risikodækningen på gruppeforsikringen som også skrevet til klager i brev af 7. maj 2010 (bilag …) og i brev af 27. januar 1992 (bilag …).

For god ordens skyld, gøres der opmærksom på, at størrelsen af den invalidepension, der fremgår af klagers pensionsoversigt for 1991 var under forudsætning af, at klager fortsatte sine pensionsindbetalinger uændret frem til hun blev 65 år jf. pensionsoversigt fra 1991 (bilag …), hvorfor den faktiske invalidepension på hvilende grundlag er lavere, da denne jf. ovenfor er beregnet på baggrund af de faktisk indbetalte bidrag på pensioneringstidspunktet, nemlig da klager var 46 år.

Det er på baggrund af ovennævnte PKAs opfattelse, at klager forinden sit valg om overgang til hvilende medlemskab, var grundigt informeret om de muligheder og konsekvenser, som klager kunne vælge mellem. Herunder, at klager var oplyst om på hvilket grundlag, at hendes hvilende pension blev beregnet samt hvilken størrelse, den hvilende pension - invalide - såvel som alderspension, ville have.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at beregningerne af klagers pension ved overgangen til hvilende medlemskab samt ved valget er foretaget i PKAs forsikringssystemer. Disse systemer kontrolleres løbende både af pensionskassens revision og Finanstilsynet. Ligesom det tekniske grundlag, der ligger til grund for systemernes beregningsmodeller, er anmeldt til Finanstilsynet. Disse beregninger er ikke beregninger, der sendes til de enkelte medlemmer, da disse ikke giver et godt overblik grundet deres kompleksitet.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte skal PKA derfor fastholde, at klager i forbindelse med tilbudet om at vælge ny pensionsordning, er grundigt informeret om indhold og konsekvenser ved valget, herunder nedsættelsen af den garanterede andel af den samlede pension.

Ydermere er det PKAs opfattelse, at størrelsen på klagers invalidepension er foretaget på korrekt grundlag, hvorfor klager ikke får en invalidepension, der er mindre, end hvad hun har krav på og at klager, inden hun traf valg om overgang til hvilende medlemskab var grundigt informeret om konsekvenserne herved, herunder en evt. pensions størrelse."

Hertil har klageren i brev af 6/7 2010 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg har hos PKA gentagne gange anmodet om en dokumentation for de beregninger og beregningsparametre, der i sin tid førte frem til en invalidepension 40 % under den, jeg ville have oppebåret, hvis det var sket i 1991 - 93
PKA har til dato alene fremlagt begrundelser for deres informationer og tal angivelser, der ikke kan efterprøves af nogen anden, end selskabet selv, fordi dokumentationen er udeladt
Ved beregning forstår jeg den regnemodel, hvori man implementerer de tal, der har relevans, for at få et konkret facit. Parametre for variabler skal være synlige I regnestykke, således, at en kyndig har mulighed for at evaluere beregningsmetoden.

Når *Gruppeforsikringen i pensionskassen* ifølge mit klagebrev side 4 nederst defineres som *SUM ved . . . ,* og når disse parametre indgår i PKAs oversigter til mig, hvordan og hvorledes kan jeg så alligevel ikke være omfattet Gruppesikringsordningen? Det er for uigennemskueligt.

PKA oplyser på side 3:6 næstsidste afsnit med henvisning til sit bilag …, at de beklager en tastefejl på den garanterede pension på 13.859, som burde have været 15.433 Kr.
Ja, taste og læsefejl kan ske for selv de bedste, og eksempelvis også kunne være sket på et givet tidspunkt i årene mellem det hvilende medlemskabs indtrædelse til invalidepensionens udbetaling.
Det begrunder min efterlysning af selve beregningen for min oprindelige forkalkulerede alderspension, som i virkeligheden udgjorde et skøn modsat beløbs størrelsen ved en potentiel invalidepension i det indeværende år, som ville have været fuldstændig konkret baseret, også uden yderligere bidragsindbetalinger fremover.
…
Det fremgår af PKAs svar side 4:6 under *Beregning af invalidepension på hvilende grundlag*
At hvilende grundlag ophørte i 1993, og at jeg 4 år senere i 1997 modtog invalidepension. Det angives også, at invalidepensionen årligt udgjorde ca. 37.000, hvilket slet ikke har været tilfældet. I mine egne dokumenter fremgår det, at min årlige pension for 1999, altså 2 år senere, udgjorde 32.533 Kr.

Jeg er ikke enig i PKAs begrundelser for pensionsvalget.
Efter mit B4, svarende til PKAs Bilag … *(Vil du have højere pension),* under afsnittet *Sådan vælger du* valgte jeg at udfylde vedlagte svarblanket (side 2) i stedet at foretage mit valg på hjemmesiden via en kode, specielt udformet til dette valg. Det var alt. Jeg har derfor ikke benyttet mig af hjemmesiden.

Under afsnittet *Hvad siger tallene,* forbandt jeg ikke etiketten *den garanterede pension* med selskabets vending - *samlede vurdering af den samlede pension.* Jeg blev først klar over det eksorbitante fald i procent på den *garanterede pension* efter mit tilsagn var givet, funderet i PKAs anbefaling og initiativ.
Havde PKA omvendt ikke henvendt sig til mig, havde jeg fortsat efter den tidligere ordning.

Det skal her understreges, at der årligt har været en lille stigning på den årlige pension efter den tidligere ordning, hvorimod der ingen årlig forhøjelse har været af pensionen under den nye ordning.

Til sammenligning med det umiddelbare indtryk mit B4 giver en læser, vil jeg her henvise til den seneste oversigt fra PKA 1. juli 2010 (B-A), hvor der side 3:3 står noteret under *Forudsætninger og øvrig information:*
Pensionerne, der vises, er forhøjet i forhold til den garanterede pension. Forhøjelsen er ikke garanteret, og derfor kan den nedsættes eller bortfalde, hvis det er nødvendigt som følge af pensionskassens økonomiske grundlag.
NB! Det vil fremgå, at der både i mit B-A og PKAs Bilag … (brev af 23. dec. 2009), intet er angivet om den garanterede pension overhovedet.
Men modsat mit Bilag A, så fremgår det i det mindste under afsnittet *Ved alder,* at min alderspension uden udbetaling af engangssum udgør 37.350 Kr. Denne information er ligeledes udeladt i mit Bilag A.

Med udgangspunkt i mit erfaringsgrundlag, hvad skal jeg så bygge min tillid på, om jeg må spørge?

Det er min opfattelse, at når PKA på eget initiativ henvender sig til mig med henblik på forhold jeg skal træffe et valg på, så er det PKA, der skal lægge alle kortene på bordet, og ikke mig, der efterfølgende skal følge op på en potentiel research, for at fremskaffe en detaljeret viden omkring fakta og konsekvens i den forbindelse.

Det er aldrig oplyst, efter hvilket indeks, den årlige pension reguleres efter. Det ville da have relevans."

Selskabet har i brev af 3/8 2010 til nævnet bl.a. anført:

"**Invalidepension på hvilende grundlag**

Klager anfører, at hun gentagne gange har anmodet om dokumentation for den beregningsmodel, som er anvendt ved beregningen af klagers invalidepension på hvilende grundlag, bl.a. fordi hun er utryg ved, om beregningen af hendes oprindelige forkalkulerede invalidepension, der senere hen danner grundlag for beregning af invalidepension, er sket på et tilstrækkeligt korrekt grundlag.

Indtil 1993, hvor klager overgik til hvilende medlemskab, blev pensionen beregnet ud fra en forudsætning om, at klager indbetalte bidrag frem til hun blev 65 år, medmindre hun i perioden skulle dø eller blive invalid.

Når man beregner pensionernes størrelse er det således allerede indregnet, at medlemmet indbetaler de årlige bidrag indtil alderspensionering. Man får populært sagt pension 'på afbetaling', da det forudsættes, at man fortsætter indbetaling.

Når et medlem i forbindelse med stop af indbetalinger overgår til hvilende pension kan pensionernes niveau ikke fastholdes, da de netop er beregnet ud fra at indbetalingen fortsætter. I stedet beregnes pensionerne ud fra de bidrag, der allerede er indbetalt. Derfor falder pensionerne.

Klager anfører, at hun mener, at ændringen i indbetaling kun bør påvirke hendes alderspension og ikke hendes invalidepension. I pensionsvilkårenes § 14, stk. 2 er det bestemt, at førtidspension (tidligere 'invalidepension') er samme størrelse som alderspensionen. Derfor nedsættes invalidepensionen parallelt med alderspensionen.

De præcise beregninger, der dannede grundlag for klagers overgang til hvilende pension (for ca. 17 år siden) og beregningen af klagers invalidepension (for ca. 11 år siden), er det ikke muligt for os at rekonstruere uden betydelige omkostninger. Klager blev optaget i pensionskassen den 1. december 1979, og det var ved beregningen af de oprindelige pensioner forudsat, at hun indbetalte pensionsbidrag i 32 år.

Klager ophørte allerede med at indbetale pensionsbidrag i 1991, altså efter godt 11 år. Klager betalte altså pensionsbidrag i en periode, der var godt 65 % kortere end forudsat, og der er intet der tyder på, at en nedsættelse af pensionerne med knap 46 % (fra 53.450 kr. årligt til 29.100 kr. årligt) har været forkert.

Vi har ovenfor i ord forsøgt at anskueliggøre beregningernes sammenhæng, og håber på den baggrund, at klager har tillid til, at de pensioner, som blev oplyst til hende i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab, var korrekte. Vi henviser til vores brev af 18. juni 2010, bilag …, hvor man kan se pensionernes størrelse i vores forsikringssystemer på det tidspunkt, hvor klager overgik til hvilende medlemskab, samt til redegørelsen for kontrollen med forsikringssystemerne på side 5, nederste afsnit, i brevet af 18. juni 2010.

Det er vores opfattelse, at det på nuværende tidspunkt er for sent at klage over beregningen af invalidepensionen på det hvilende grundlag.

Klager bemærker, at det af redegørelsen den 18. juni til Ankenævnet fremgår, at hendes årlige invalidepension er opgjort til ca. 37.000 kr. Hertil skal PKA oplyse, at det naturligvis er en fejl, at vi er kommet til at angive størrelsen af den pension, som klager er blevet berettiget til efter omvalget, og ikke størrelsen af den pension, hun løbende har fået udbetalt.

Til klagers bemærkning om formuleringerne omkring Gruppeforsikringen i pensionskassen jf. klagers klagebrev side 4, skal det bemærkes, at det udklip, klager har medtaget i klagebrevet, er uddrag af den generelle information om gruppeforsikringen i pensionskassen, som det står beskrevet på PKAs hjemmeside. Længere nede i denne tekst fremgår det, at ikke alle medlemmer har gruppeforsikringer. Skærmprint er vedlagt som bilag …

Pensionsvalget

PKA har med tilbuddet til medlemmerne om pensionsvalget i efteråret 2008 udarbejdet informationsmateriale, sådan at medlemmerne fik mulighed for at træffe deres valg på et oplyst grundlag. Selve brevet med tilbuddet var vedlagt en pjece, hvor netop spørgsmålet om den garanterede andel af pensionen var blevet behandlet på en fremtrædende måde. Hertil kommer, at PKAs medlemsblad, der blev sendt til medlemmerne i samme periode som brevene om pensionsvalget, også indeholdt uddybende information.

Ved udarbejdelsen af informationsmaterialet er der lagt vægt på, at lagdele informationen sådan, at alle medlemmer fik de væsentligste og nødvendige informationer. Hvis et medlem ville søge yderligere information, så havde medlemmet mulighed herfor ved at 'gå et spadestik' dybere i materialet enten ved at gå på PKAs hjemmeside, den offentlige såvel som den personlige, deltage i et informationsmøde eller ved at kontakte PKA for telefonisk og/eller skriftlig rådgivning.

Klager nævner, at hun ikke var opmærksom på, at de ordvalg, som PKA benyttede i informationsmaterialet til brug for pensionsvalget dækkede over, at der skete et fald i den garanterede pension. Hertil skal PKA bemærke, at det klart fremgik af den pjece '10 gode spørgsmål - og svar', som var vedlagt det brev om pensionsvalget, som klager modtog, at den garantere-

de andel af pensionen ville falde. Spørgsmålet er blevet behandlet allerede på pjecens side 3, og det er nederst på siden i pjecen angivet: 'Hvis du logger på www.pka.dk, kan du se ændringerne i såvel din samlede pension som i den garanterede del heraf.'

Som det også er angivet i pjecen, er det PKAs professionelle vurdering, at garantierne ikke vil blive relevante for medlemmerne. PKAs risikostyring tager sigte på at undgå, at pensionerne nedsættes overhovedet. Og det har da også vist sig, at alle pensionskasserne i PKA har kunnet bevare pensionerne på uændrede niveauer igennem den værste økonomiske krise siden 1930'erne, og at det end ikke har været overvejet at sætte pensionerne ned.

I tillæg hertil skal PKA bemærke, at der i forbindelse med klagers accept af pensionsvalget blev dannet en pensionsoversigt (bilag … i redegørelsen af 18. juni 2010). Klager har selv sendt denne pensionsoversigt ind til PKA i forbindelse med den e-mail hun sendte den 25. november 2009. Af pensionsoversigten fremgår det, at den ugaranterede årlige alderspension pr. 1. oktober 2008 udgør 15.433 kr., at det er den garanterede pension der er pensionstilsagnet, at den pension, der vises, er forhøjet i forhold til den garanterede pension og at forhøjelsen ikke er garanteret og derfor kan bortfalde. Hvis klager ikke måtte have fået den fulde forståelse af informationsmaterialet forud for hendes valg, er det PKAs opfattelse, at klager på det tidspunkt, hvor hun blev bekendt med pensionsoversigten, burde have reageret. Af pensionsoversigten fremgår det, at den er udskrevet den 20. september 2008, hvorfor klager må antages at have været bekendt med den omkring dette tidspunkt. Klager kan efter PKAs opfattelse ikke have adgang til at fortryde et valg, som hun har foretaget mere end et år forinden, og som hun har været, eller burde have været, bekendt med konsekvenserne af - både de positive i form af en højere udbetalt pension og de mindre positive i form af en lavere garanti.

Det skal i forbindelse hermed bemærkes, at det for de medlemmer, der ikke valgte at gå over på den nye garanti, er forholdsvis sikkert, at deres pensioner ikke vil blive forøget de næste mange år på grund af den økonomiske udvikling og kravene til pensionskassens hensættelser. Chancen for en positiv regulering af pensionerne er væsentligt større for de medlemmer, der har valgt sig over på den nye garanti.

…

Afslutning:

På ovennævnte baggrund er det således fortsat PKAs opfattelse, at klager har fået tilstrækkelig information til at kunne træffe beslutning om pensionsvalget, hvilke efter PKAs opfattelse også underbygges af, at Finanstilsynet i forbindelse med gennemgangen af informationsmaterialet ikke har haft bemærkninger til materialet.

Hertil kommer, at klager i forbindelse med sit valg konkret har fået oplyst, hvor meget hendes garanterede pension var faldet, og ikke har reageret herpå før der var gået mere end et år. PKA skal derfor fastholde, at klager ikke har mulighed for at fortryde sit valg.

For så vidt angår klagen over nedsættelsen af klagers invalidepension i forbindelse med at hun overgik til hvilende medlemskab i 1993, er det PKAs opfattelse at det nu godt 17 år efter overgangen til hvilende medlemskab og godt 11 år efter overgangen til invalidepension er for sent at klage over størrelsen af pensionen. Der er i øvrigt intet der tyder på, at der er sket fejl i forbindelse med beregningen af klagers pensioner, da hun overgik til hvilende medlemskab."

Klageren er i brev af 9/8 2010 til nævnet fremkommet med yderligere bemærkninger.

Nævnet har fået forelagt sagens bilag herunder selskabets informationsmateriale om den nye pensionsordning.

Nævnet udtaler:
Ved at indsende den underskrevne svarblanket til selskabet afgav klageren sin accept af selskabets tilbud om at overgå til den nye pensionsordning.

Efter sin gennemgang af sagen, herunder selskabets informationsmateriale om den nye pensionsordning, finder nævnet, at klageren har haft mulighed for at træffe sit valg på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Nævnet finder derfor, at der ikke er noget grundlag for at kritisere selskabet i den forbindelse.

Nævnet finder endvidere, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at redegøre yderligere end sket for beregning af klagerens invalidepension, som er foretaget på baggrund af, at klageren den 1/2 1993 overgik til hvilende medlemskab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klager får ikke medhold.

Poul Sørensen